

Intentieverklaring Autonoom Vervoer

Bereikbaarheid en leefbaarheid Noord-Nederland

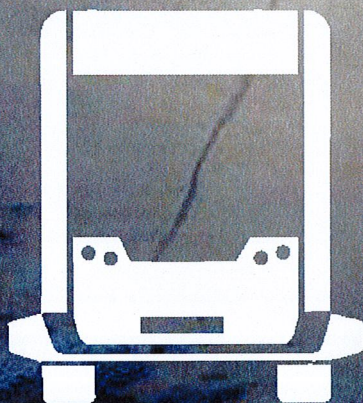

Foto: NASA

Gezamenlijke doelstelling

Autonoom vervoer (autonome voertuigen, platooning, e.d.) gaat de komende jaren een steeds belangrijkere rol spelen op veel beleidsterreinen. De drie noordelijke provincies en gemeente Ooststellingwerf delen een gezamenlijke doelstelling als het gaat om autonoom vervoer: **wij willen de mogelijkheden verkennen om autonoom (collectief) vervoer in te zetten als middel om de bereikbaarheid en leefbaarheid van krimpregio's en dunbevolkte gebieden in Noord-Nederland te behouden en verbeteren.** Ooststellingwerf wil daaraan bijdragen en biedt daartoe de provincies mogelijkheden om tijdens de gemeentelijke pilot in Appelscha kennis en ervaringen in de praktijk op te doen.

Juist in deze rurale gebieden zien wij kansen voor autonoom vervoer. Hierin is onze insteek uniek ten opzichte van de pilots tot nu toe in Europa. Wij zien de pilot in Appelscha als eerste stap naar duurzame integratie van autonoom vervoer binnen ons totale vervoerssysteem.

In onze ogen heeft de regio Noord-Nederland alle kenmerken om van autonoom vervoer op de lange termijn een duurzaam onderdeel van het totale modaliteitsaanbod te maken. Daarbij liggen er zeker binnen het openbaar vervoer verschillende mogelijkheden. Het brengen van vervoer op iedere plek en voor iedereen biedt kansen richting een vitaal en aangesloten ruraal gebied. Hierbij staan leefbaarheid en bereikbaarheid voorop. Om dit te realiseren, is het wenselijk om de komende jaren verschillende pilots op meerdere trajecten uit te voeren. Autonoom vervoer kan hierbij ingezet worden als:

- 'missing link' bovenop het OV-basisnetwerk, vanuit dorpen en dunbevolkte gebieden naar OV-knooppunten voor bus of trein;
- vervoer van en naar recreatieve en toeristische trekpleisters en tijdens evenementen;
- vervoer van en naar zorg (doelgroepen- en wmo-vervoer versterken en op termijn mogelijk deels vervangen);
- middel om de mobiliteit van ouderen, blinden/slechtzienden en mindervaliden te verbeteren.

Redenen voor de intentieverklaring

De drie noordelijke provincies en de gemeente Ooststellingwerf ondertekenen deze intentieverklaring omdat wij:

- Noord-Nederland willen neerzetten als dé pilotregio voor autonome vervoer met als kern een optimaal bereikbaar en leefbaar ruraal gebied;
- de komende jaren langdurig en grootschalig autonoom vervoer willen testen op verschillende trajecten en met verschillende insteken;
- als regio gezamenlijk aansluiting willen zoeken bij Europese en landelijke financiering (bv. Horizon 2020 en Interreg A);
- als regio gezamenlijk willen blijven afstemmen met het rijk om Noord-Nederland als geheel te zien als pilotregio voor autonoom vervoer inclusief het blijven afstemmen over de benodigde wetgeving (legal framework) hiervoor;
- Europees en regionaal nauw willen samenwerken en kennis willen delen met andere regio's in Europa.

Om Noord-Nederland op de kaart te zetten als dé pilotregio voor autonoom vervoer is samenwerking noodzakelijk. Om als regio één of meer aanvragen voor Europese financiering (bv. Horizon 2020) te doen, om te leren van elkaars ervaringen, kennis te delen en meer algemeen omdat vervoer simpelweg niet gebonden is aan administratieve grenzen. Deze samenwerking leidt tot een blijvend kennisnetwerk voor autonoom vervoer in Noord-Nederland.

Vanuit deze samenwerking willen we korte lijnen realiseren met andere pilots, overheden (binnen Nederland en Europa), kennisinstellingen en marktpartijen, zodat wij van ontwikkelin-

gen van autonoom vervoer in andere regio's kunnen leren en zij van ons. Met het Rijk willen wij bijvoorbeeld komen tot basiswetgeving, die het makkelijker maakt om autonoom vervoer toestemming te geven om de weg op te gaan. Kortom, door gezamenlijk op te trekken kunnen we slagkracht creëren voor een beter bereikbaar en leefbaar Noord-Nederland.

Speerpunten Noord-Nederland

Om de bereikbaarheid en leefbaarheid van dunbevolkte gebieden te behouden en waar mogelijk te verbeteren willen we in noordelijk verband graag gezamenlijk kennis en praktijkervaring opdoen met autonoom vervoer en uitgroeien tot dé pilotregio voor autonoom vervoer. Binnen deze samenwerking en het hierboven beschreven hoofddoel zijn er meerdere speerpunten, die er in elk geval uitspringen en waarmee Noord-Nederland zichzelf op de kaart wil zetten. Deze speerpunten worden hieronder benoemd:

- *Evenementenvervoer (CH18)*
Tijdens Culturele Hoofdstad 2018 in Leeuwarden (en andere evenementen en festivals) willen we bezoekers kennis laten maken met autonoom vervoer. Hierbij wordt kennis opgedaan over de inzet van autonoom vervoer tijdens evenementen. Dit kan vervolgens ook bij andere evenementen en festivals gebruikt worden;
- *Slim en groen vervoer*
Slim en groen vervoer is een belangrijk speerpunt in onze regio de komende jaren. Deze autonoom vervoer pilots passen hier perfect bij, omdat de busjes volledig elektrisch rijden. Daarbij zijn er onder meer combinaties mogelijk met het rijden op waterstof of wind- en zonne-energie. Onze kennis op het gebied van duurzame energie komt hierbij goed van pas. Een combinatie kan bijvoorbeeld ook met de pilot met 5G als slimme datatoepassing, die komende jaren in de provincie Groningen plaatsvindt.
- *Sensor City*
Sensoren zijn de zintuigen van autonome voertuigen. Het meetnetwerk van Sensor City – dat binnenkort wordt uitgebreid naar het TT-Circuit – biedt Noord-Nederland de mogelijkheid om sensortechnologie te testen en valideren.
- *Kennis*
Ontwikkeling van een onafhankelijk en 'open source' kennistransfer punt voor bereikbaarheid van het platteland. Doel is vanuit hier contacten te onderhouden met bovenregionale netwerken en partijen om grootschalig testen in Noord-Nederland mogelijk te maken. Dit doen wij door snel schakelen en korte lijnen;
- *Recreatie en toerisme*
Het realiseren van innovatieve oplossingen voor recreatie en toerisme in onze natuur en omgeving. Bijvoorbeeld inzet als "skilift" tussen MTB routes of attracties, binnen natuurgebieden, op safari door de natuur, historische routes beleven, van en naar de vesting Bourtange, etc.
- *Zorg*
Autonoom vervoer kan een belangrijke schakel vormen in het WMO- en doelgroepenvervoer in onze dunbevolkte gebieden van en naar zorginstellingen en ziekenhuizen (zoals het nieuwe OZG in Scheemda) of vanuit kleine dorpen naar OV-knooppunten met verbindingen naar deze zorginstellingen. Ook het kwalitatief goed en betaalbaar houden van dit vervoer speelt daarbij een rol.

Het doel van de drie provincies en gemeente Ooststellingwerf is zeker niet om deze speerpunten alleen op te pakken. Onze samenwerking is er juist op gericht om zoveel mogelijk geïnteresseerde partijen bij de pilots te betrekken. In bijlage 1 staat een niet limitatieve lijst met (potentiële) stakeholders en partijen met wie wij nu al samenwerken. Zo heeft het Rijk bijvoorbeeld al aangegeven dat de doorontwikkeling van pilots met zelfrijdend vervoer past in de landelijke ambities en zij dit daarom ook in deze regio van harte ondersteunt.

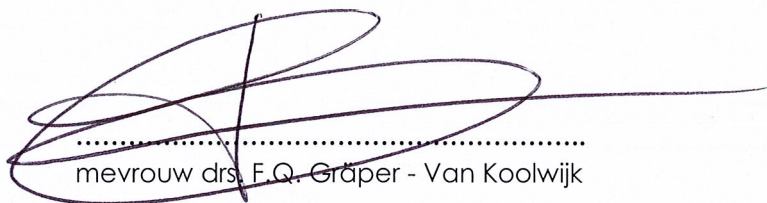
Aldus in viervoud opgemaakt en ondertekend te Appelscha, 13 september 2016

Wethouder gemeente Ooststellingwerf

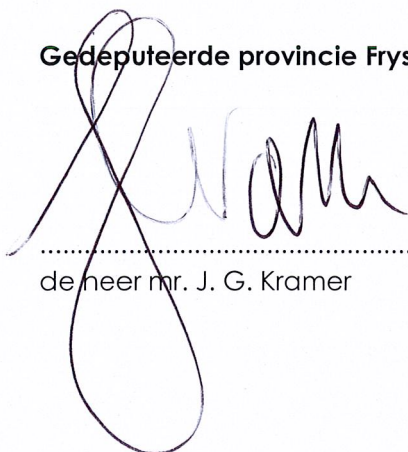
.....
de heer J.M. Welle

Gedeputeerde provincie Groningen

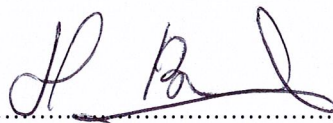
.....
mevrouw drs. F.Q. Gräper - Van Koolwijk

Gedeputeerde provincie Fryslân

.....
de heer mr. J. G. Kramer

Gedeputeerde provincie Drenthe

.....
de heer H. Brink

Bijlage 1: (Potentiële) Stakeholders

Met een aantal partijen is al contact gelegd. De onderstaande partijen zijn op de hoogte van, verlenen medewerking aan of zijn zelf partner/financier in de pilot die in de komende maanden in Appelscha plaats gaat vinden:

- Het Rijk (i.c. Ministerie van Infrastructuur en Milieu);
- Polis;
- CityMobil;
- RDW;
- Kennisplatform CROW;
- OV-bureau Groningen Drenthe;
- Taxibedrijf Kort;
- Easymile.

Verder zien wij mogelijkheden voor en/of willen wij de komende jaren graag samenwerken met onder meer de volgende partijen:

- OV aanbieders;
- Taxi en personen vervoer;
- Navya, Google, IBM en andere makers van autonome voertuigen;
- Festivalorganisatoren;
- Zorgaanbieders en ziekenhuizen;
- Middenstand;
- Eigenaren van natuurgebieden;
- Overheden (gemeenten, provincies, stadsregio's en rijk);
- Universiteiten en hogescholen (RuG, Hanzehogeschool, NHL);
- Andere regio's binnen Europa;
- P10;
- Automotive Campus Helmond

De bovenstaande opsomming geeft een indicatie van mogelijke partners in de komende jaren, maar is geen limitatieve lijst. De drie noordelijke provincies en gemeente Ooststellingwerf staan open voor alle private en publieke partijen, die de komende jaren een bijdrage willen en kunnen leveren aan het met ons verder ontwikkelen van Noord-Nederland als dé regio als het gaat om autonoom vervoer of die geïnteresseerd zijn in het over en weer delen van kennis op dit gebied.